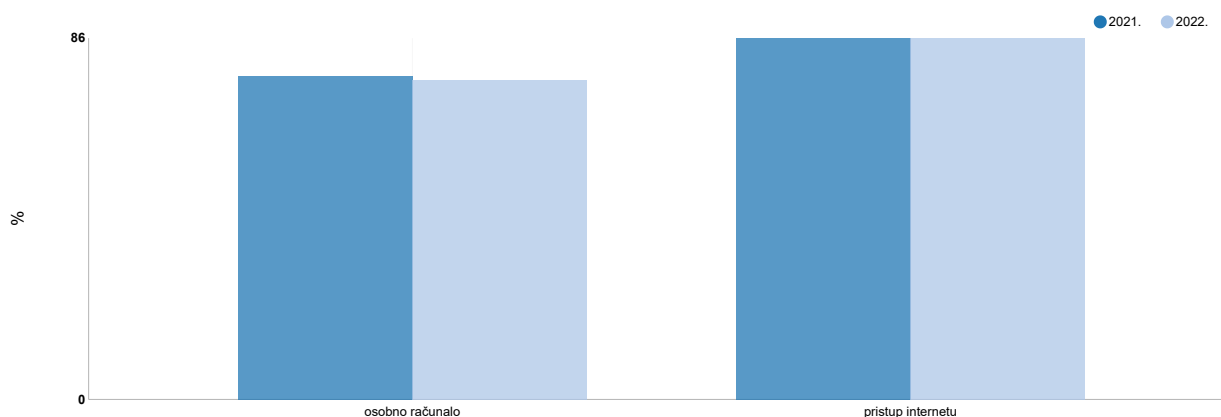

PRIMJENA INFORMACIJSKIH I KOMUNIKACIJSKIH TEHNOLOGIJA (IKT) U KUĆANSTVIMA I KOD POJEDINACA U 2022.

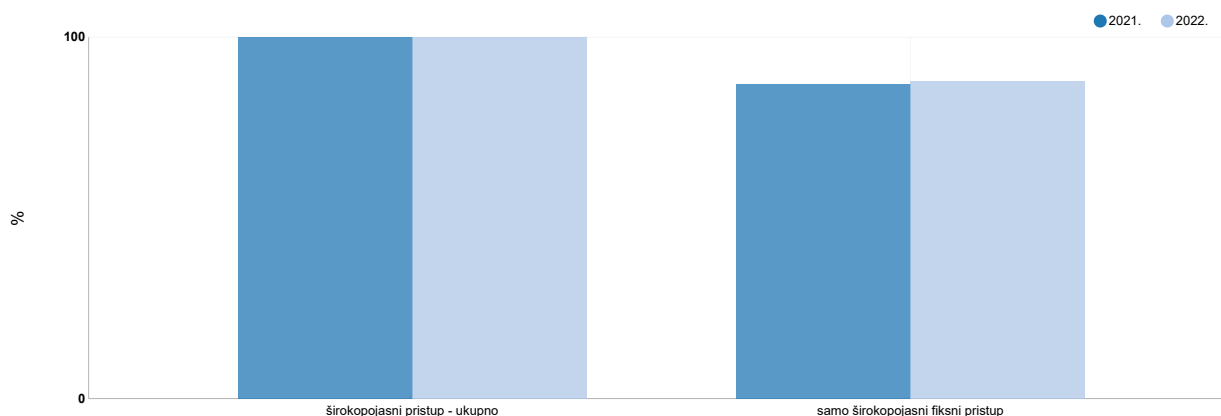
Tendencije

- Opremljenost kućanstava računalom i širokopoljnim pristupom internetu na prošlogodišnjoj je razini.
- Upotreba računala i interneta na prošlogodišnjoj je razini u svim dobnim skupinama.
- Upotreba mrežnih (online) usluga e-uprave porasla je za 11% u odnosu na 2021.
- Trgovina putem interneta na prošlogodišnjoj je razini; 44% internetskih korisnika kupovalo je robu i usluge putem interneta.

G-1. OPREMLJENOST KUĆANSTAVA IKT-om U 2022.

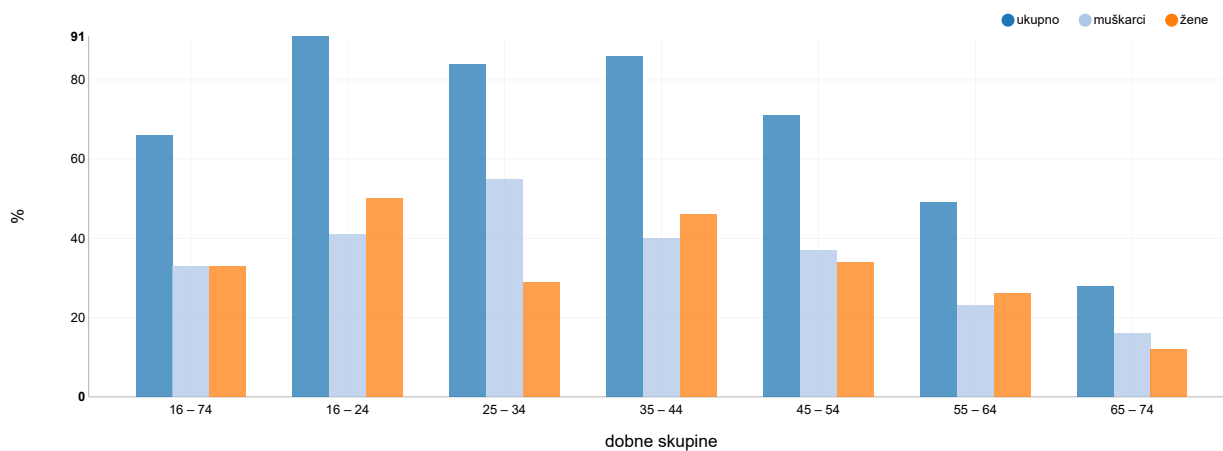

G-2. NAČINI PRISTUPANJA INTERNETU U KUĆANSTVIMA U 2022.

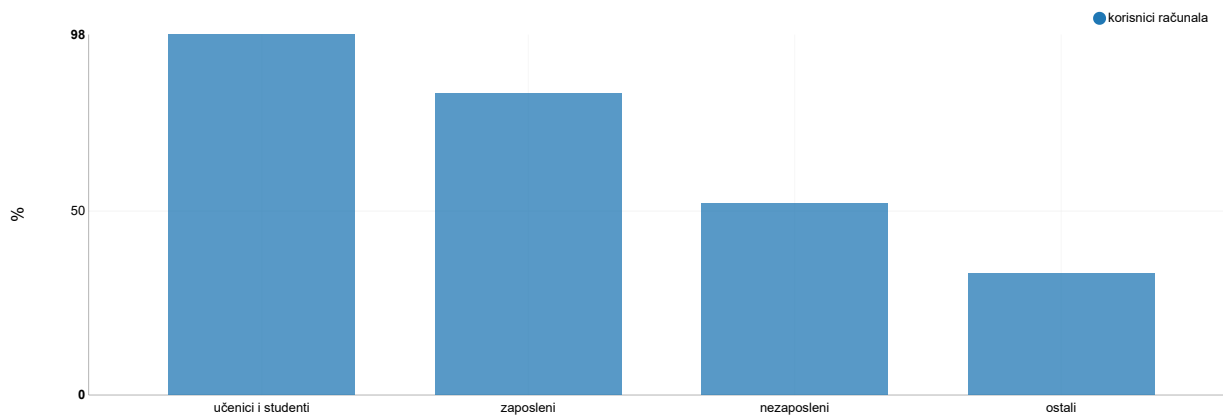

Rezultati istraživanja pokazali su da je opremljenost kućanstava IKT-om u Republici Hrvatskoj na razini prethodne godine. Nije bilo bitnijih pomaka u usporedbi s prethodnom godinom.

G-3. KORISNICI RAČUNALA PREMA DOBNIM SKUPINAMA I SPOLU U 2022.

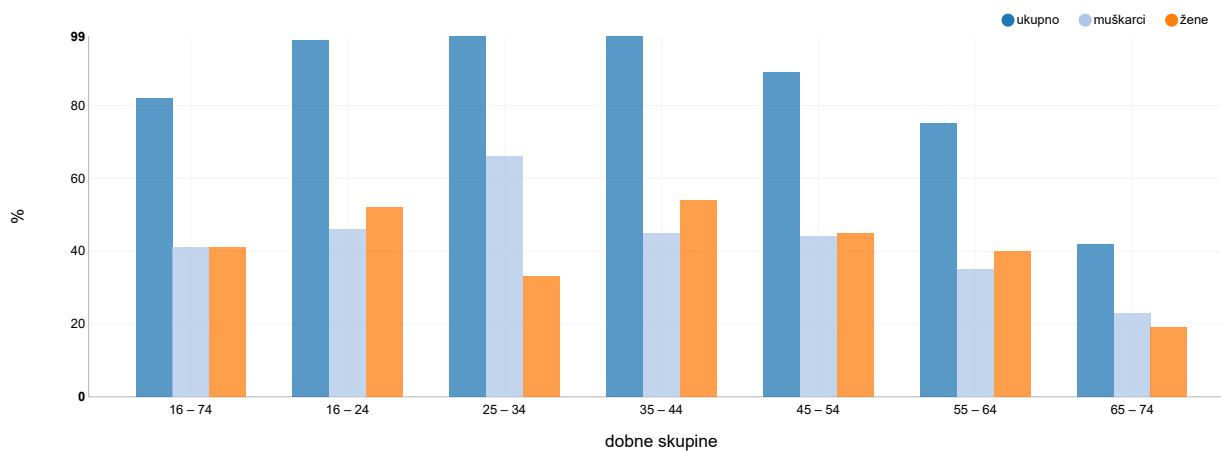

KORISNICI RAČUNALA PREMA RADNOM STATUSU U 2022.

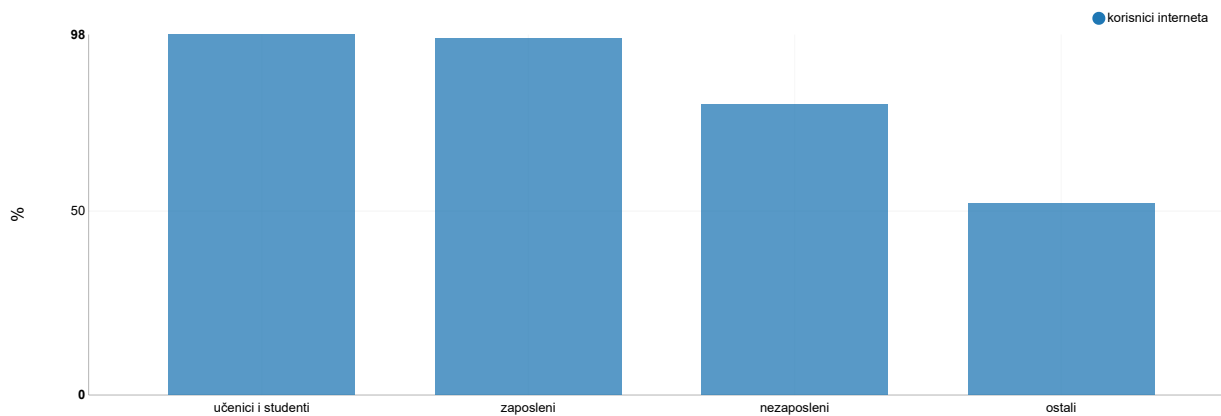

Distribucija korisnika računala po dobnim skupinama nije se bitnije promijenila u odnosu na prethodnu godinu, premda je broj korisnika porastao za 3%. Najmlađa populacija još uvijek prednjači u upotrebi računala, a broj korisnika opada proporcionalno njihovoj dobi. Sličan trend primijećen je i u strukturi prema radnom statusu u kojoj učenici i studenti, kao najmlađa skupina, najčešće upotrebljavaju računala.

G-4. KORISNICI INTERNETA PREMA DOBNIM SKUPINAMA I SPOLU U 2022.

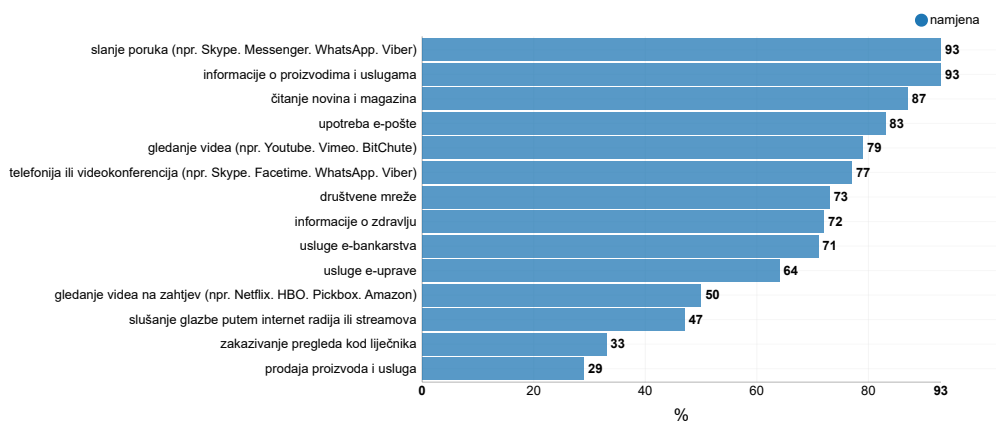

KORISNICI INTERNETA PREMA RADNOM STATUSU U 2022.

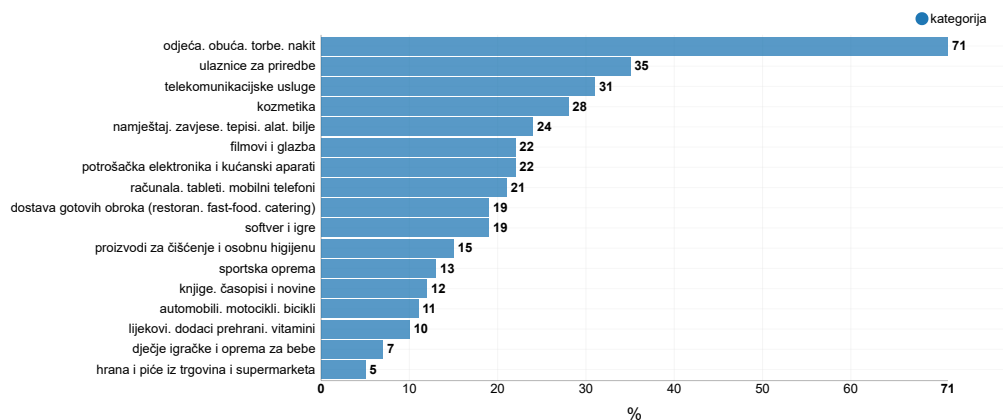
Primijećen je porast u gotovo svim dobnim skupinama korisnika interneta u odnosu na prethodnu godinu. Najveći porast prisutan je u dobnj skupini 65 - 74 godine, tj. 4%. Najmlađa populacija očekivano prednjači u upotrebi interneta, a broj korisnika opada proporcionalno njihovoj dobi. Sličan trend primijećen je i u strukturi prema radnom statusu u kojoj učenici i studenti, kao najmlađa skupina, najčešće upotrebljavaju internet.

G-5. NAMJENA UPOTREBE INTERNETA KOD POJEDINACA U 2022.

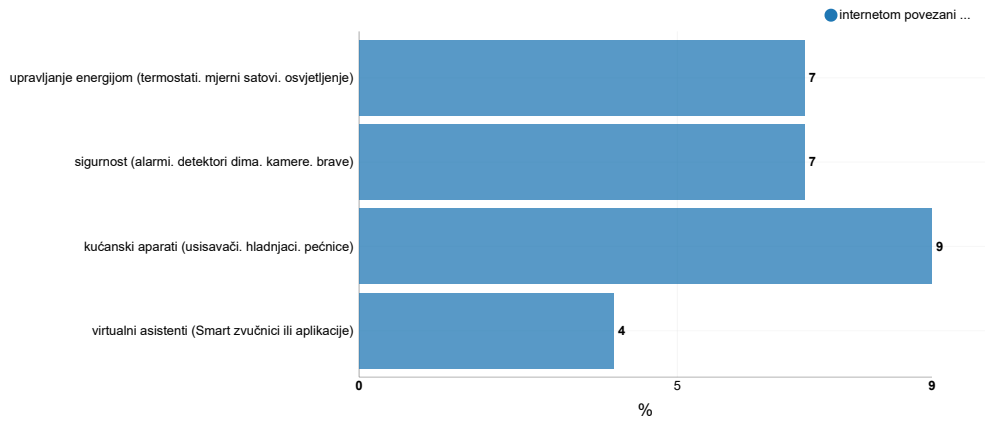
Usporede li se rezultati s podacima iz prethodne godine, može se uočiti da se navike nisu bitnije promijenile. Pojedinci se najčešće koriste internetom za slanje poruka (93%), prikupljanje informacija o proizvodima i uslugama (93%), čitanje dnevnih novosti i časopisa (87%), upotrebu e-pošte (83%), gledanje videa (79%), telefoniju i videopozive (77%), te sudjelovanje na društvenim mrežama (73%).

G-6. INTERNETSKA KUPNJA KOD POJEDINACA U 2022.

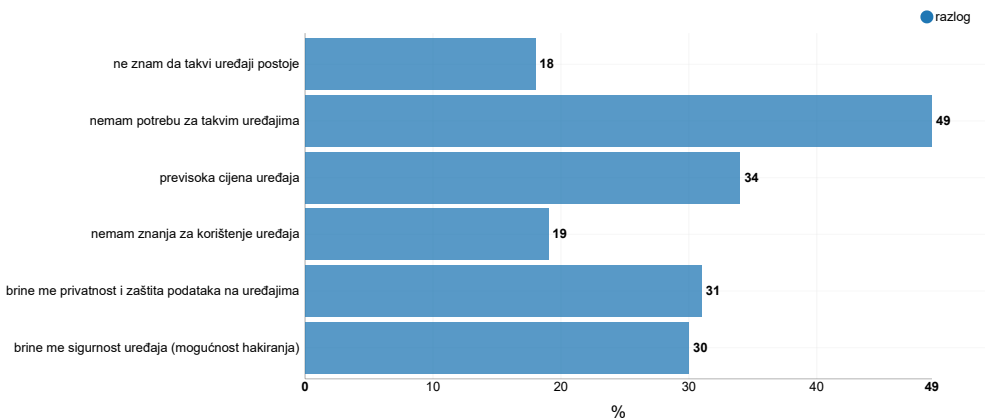
Rezultati istraživanja pokazuju da nije došlo do porasta trgovine putem interneta. Robu i usluge kupovalo je putem interneta 44% internetskih korisnika, što je isto kao i prethodne godine. Navike kupaca pokazuju da se najčešće kupuju odjeća i obuća, ulaznice za priredbe, telekomunikacijske usluge, kozmetički proizvodi, filmovi, glazba, potrošačka elektronika i kućanski aparati.

G-7. PRIMJENA SUSTAVA INTERNET STVARI (IoT) U 2022.

Prvi put istražili smo korištenje sustava internet stvari (IoT) u kućanstvima. Vrlo mali broj ispitanika izjasnio se da koristi nekim od sustava internet stvari u svojim domovima. U svim navedenim kategorijama manje od 10% ispitanika koristi se nekim od sustava.

G-8. RAZLOZI NEKORIŠTENJA SUSTAVA INTERNET STVARI (IoT) U 2022.

Ispitali smo i zbog kojih se razloga ispitanici ne koriste sustavom internet stvari (IoT). Najveći broj ispitanika izjasnio se da nema potrebu za takvim sustavom (49%). Podjednak broj ispitanika izjasnio se da se ne koriste sustavom jer ih brine privatnost i zaštita podataka na uređajima te sigurnost sustava zbog potencijalne opasnosti od hakiranja. Nadalje, 34% ispitanika izjasnilo se da je visoka cijena uređaja prepreka njihovu korištenju, dok 18% ispitanika uopće ne zna da takav sustav postoji.

METODOLOŠKA OBJAŠNJENJA

Svrha statističkog istraživanja

Podaci prikazani u ovom Priopćenju jesu procjene dobivene iz istraživanja IKT-DOM. To je godišnje istraživanje o primjeni informacijskih i komunikacijskih tehnologija (IKT) u kućanstvima i kod pojedinaca. Pruža informacije o računalnoj i informacijskoj pismenosti hrvatske populacije. Svrha ovog istraživanja jest izmjeriti raširenost upotrebe računala i ostalih informacijsko-komunikacijskih tehnologija, broj osoba u Republici Hrvatskoj koji su korisnici interneta i za koje svrhe upotrebljavaju internet. Podaci su važan izvor za provođenje politike u području informacijskog društva u Republici Hrvatskoj i EU.

Pravna osnova

Istraživanje IKT-DOM provedeno je u okviru smjernica Eurostata tijekom 2022., a provodi se na temelju Zakona o službenoj statistici (NN, br. 25/20.). Istraživanja su provedena u svim državama EU-a. Dakle, podaci su međunarodno usporedivi. Međunarodni podaci dostupni su na e-adresi https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php/Digital_economy_and_society.

Koncepti i definicije koji se primjenjuju u istraživanju usklađeni su s EU-ovom Metodologijom za statistike o informacijskom društvu, 2022., a posebno s temeljnom Uredbom Europskog parlamenta i Vijeća (EZ) br. 2019/1700 o društvenoj statistici Zajednice.

Promatrane jedinice

Promatrane jedinice jesu osobe u dobi između 16 i 74 godine i njihova kućanstva. Odabrane osobe odgovaraju na pitanja iz upitnika, a u slučaju njihove odsutnosti na pitanja može odgovarati i neki drugi član kućanstva u ime odabrane osobe.

Referentno razdoblje

Sva pitanja u anketi odnose se na razdoblje od tri mjeseca prije provođenja ankete.

Okvir i veličina uzorka

Osnova za okvir uzorka jest Popis stanovništva, kućanstava i stanova u Republici Hrvatskoj 2011. godine i telefonski imenici telefonskih operatera. Veličina uzorka jest 5 497 osoba čija je dob u vrijeme prikupljanja podataka bila između 16 i 74 godine.

Metoda prikupljanja podataka

Podaci su prikupljeni telefonskim intervjuom koji je praćen putem računala (CATI) te putem interneta upotrebom mrežnog (online) upitnika (CAWI).

Stupanj odaziva

Od ukupnog uzorka (5 497 jedinica), 5 475 jedinica bilo je prihvatljivo, a u istraživanju je sudjelovala 3 381 osoba. To znači da je stupanj odaziva bio 62%, a stupanj prihvatljivosti 99%. Stupanj neodaziva bio je 38%.

Ponderacija

Ponderacijom se računa nepristrana procjena i postiže reprezentativnost uzorka za ukupnu populaciju. Podaci u istraživanju odnose se na pojedince i kućanstvo, stoga se računaju dva pondera:

- ponder za pojedince
- ponder za kućanstvo.

RIM weighting metoda (iterative proportional fitting – IPF) primijenjena je za projiciranje pojedinaca na ukupnu populaciju. Varijable primijenjene za projiciranje jesu sljedeće: županija, veličina naselja, spol, dob i razina obrazovanja.

RIM weighting metoda primijenjena je za projiciranje kućanstava na ukupnu populaciju. Ekstrapolacijski ponder izračunan je za svako kućanstvo koje je sudjelovalo u istraživanju, a metoda izračuna obuhvatila je županiju, veličinu naselja i stupanj urbanizacije.

Proširen je izračunani ponder za pojedince na ukupnu populaciju osoba u dobi između 16 i 74 godine. U Republici Hrvatskoj 31. prosinca 2021. bila je 3 098 321 osoba u dobi između 16 i 74 godine.

Proširen je izračunani ponder za kućanstva na ukupnu populaciju kućanstava, tj. kućanstva s najmanje jednom osobom u dobi između 16 i 74 godine. U Republici Hrvatskoj 31. prosinca 2021. bilo je 1 287 641 kućanstvo s najmanje jednom osobom u dobi između 16 i 74 godine.

Definicije i objašnjenja

Broadband su širokopolasne tehnologije ili veze koje omogućuju brz prijenos podataka, osobito filmova, igara, videokonferencija putem internetske mreže (npr. ADSL, kabelaška veza, UMTS, optička veza, VDSL, unajmljeni vod).

E-trgovina označuje kupnju ili naručivanje proizvoda i usluga putem interneta. Pisane elektroničke poruke ne smatraju se e-trgovinom.

IKT (informacijske i komunikacijske tehnologije) jesu softver i hardver upotrijebljen za komuniciranje podacima (npr. računalo, telefaks, internet, fiksni mobilni telefon).

Internet je svjetska mreža računala, komunicira na temelju standardnih internetskih protokola i omogućuje korisnicima razmjenu tekstualnih i audiovizualnih informacija.

UMTS (Universal Mobile Telecommunications System) poznat je kao 3G tehnologija dizajnirana kao nasljednik GSM-a. Omogućuje korisniku prijenos slika i videozapisa, velike količine podataka bežičnim načinom te pristup internetu.

Internet stvari (IoT) podrazumijeva sustav međusobno povezanih računalnih uređaja, mehaničkih i digitalnih strojeva te predmeta koji mogu komunicirati i prenositi podatke putem mreže bez potrebe za ljudskim pristupom i interakcijom. Objekte u takvu sustavu moguće je podešavati putem interneta, programirati ih da izvršavaju zadatke, a mogu i međusobno razmjenjivati podatke.

Obrazovanje je podijeljeno na:

- niže obrazovanje; uključuje osobe bez školskog obrazovanja ili s nedovršenim osnovnim obrazovanjem i pojedince sa završenom osnovnom školom
- srednje obrazovanje; uključuje osobe s višim tehničkim obrazovanjem i osobe s višim srednjoškolskim općim obrazovanjem
- visoko obrazovanje; uključuje osobe s visokim neakademijskim obrazovanjem, osobe s profesionalno orijentiranim visokim obrazovanjem, fakultetskim obrazovanjem i osobe s poslijediplomskim obrazovanjem te magistarske i doktorske studije.

Kratice

ADSL	asimetrična digitalna pretplatnička linija
EU	Europska unija
Eurostat	Statistički ured Europske unije
EZ	Europska zajednica
GSM	globalni sustav za mobilnu komunikaciju
NN	Narodne novine
USB	univerzalna serijska sabirnica
VDSL	digitalna pretplatnička linija vrlo velike brzine

U ovom Priopćenju objavljuju se podaci istraživanja koje je provedeno uz financijsku pomoć Europske unije. Za njegov sadržaj odgovoran je isključivo Državni zavod za statistiku te ni u kojem slučaju ne izražava stav Europske unije.

Objavljuje Državni zavod za statistiku Republike Hrvatske, Zagreb, Ilica 3, p. p. 80.

Telefon: (+385 1) 48 06 111

Novinarski upiti: press@dzs.hr

Odgovorne osobe:

Dubravka Rogić-Hadžalić, načelnica Sektora demografskih i društvenih statistika

Lidija Brković, glavna ravnateljica

Priredio:
Hrvoje Markuš

MOLIMO KORISNIKE DA PRI KORIŠTENJU PODATAKA NAVEDU IZVOR.

Služba za odnose s korisnicima i zaštitu podataka

Informacije i korisnički zahtjevi
Telefon: (+385 1) 48 06 138, 48 06 154
Elektronička pošta: stat.info@dzs.hr

Pretplata publikacija
Telefon: (+385 1) 48 06 115
Elektronička pošta: prodaja@dzs.hr